

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

УТВЪРЖДАВАМ

МИНИСТЪР:

НОНА КАРАДЖОВА

ЧРДЧ

**СПИСЪК НА СТОПАНСКИ ЦЕННИ ВИДОВЕ РИБИ И
ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ**

Във връзка с прилагането на чл. 119 а, ал. 1, т. 4 от Закона за водите

1. Стопански ценни видове риби и други водни организми в Черно море:

1.1. Видове предимно обитаващи шелфа и пелагиала на българската акватория на Черно море:

- 1.1.1. ЦАЦА (КОПЪРКА, ТРИЦОНА) (*Sprattus sprattus sulinus*);
- 1.1.2. КАЛКАН (*Psetta maxima maeotica*);
- 1.1.3. ПОПЧЕТА (сем. *Gobiidae*);
- 1.1.4. МОРСКИ КЕФАЛ (*Mugil cephalus*);
- 1.1.5. МЕДЖИД (*Merlangius merlangus*);
- 1.1.6. БАРБУНЯ (*Mullus barbatus ponticus*)
- 1.1.7. МЕКОТЕЛИ - ЧЕРНА МОРСКА МИДА (*Mytilus galloprovincialis*) и РАПАН (*Rapana thomasiana*).

1.2. Видове, сезонно пребиваващи в българската акватория на Черно море:

- 1.2.1. ХАМСИЯ (*Engraulis encrasicholus ponticus*);
- 1.2.2. КАРАГЬОЗ (*Alosa immaculata*);
- 1.2.3. АКУЛА (*Squalus acanthias*);
- 1.2.4. ЛЕФЕР (*Pomatomus saltatrix*);
- 1.2.5. ПАЛАМУД (*Sarda sarda*);
- 1.2.6. САФРИД (*Trachurus mediterraneus ponticus*);
- 1.2.7. ЗАРГАН (*Belone belone*).

Видове, обитаващи сублиторала: КАЛКАН (*Psetta maxima maeotica*); ПОГЧЕТА (сем. *Gobiidae*); БАРБУНЯ (*Mullus barbatus ponticus*); МЕКОТЕЛИ - ЧЕРНА МОРСКА МИДА (*Mytilus galloprovincialis*) и РАПАН (*Rapana thomasianna*).

Видове, обитаващи епипелагиала: ЦАЦА (КОПЪРКА, ТРИЦОНА) (*Sprattus sprattus sulinus*); МОРСКИ КЕФАЛ (*Mugil cephalus*); МЕДЖИД (*Merlangius merlangus*); ХАМСИЯ (*Engraulis encrasicholus ponticus*); КАРАГЬОЗ (*Alosa immaculata*); АКУЛА (*Squalus acanthias*); ЛЕФЕР (*Pomatomus saltatrix*); ПАЛАМУД (*Sarda sarda*); САФРИД (*Trachurus mediterraneus ponticus*); ЗАРГАН (*Belone belone*).

2. Стопански ценни видове риби в река Дунав:

- 2.1. БЯЛА МРЯНА (*Barbus barbus*), обитател на бентала;
- 2.2. ЕВРОПЕЙСКИ СОМ (*Silurus glanis*); обитател на бентала и талвега
- 2.3. БЯЛА РИБА (*Sander lucioperca*) обитател на талвега;
- 2.4. ШАРАН (*Cyprinus carpio*) обитател на бентала и талвега;
- 2.5. ЩУКА (*Esox lucius*) обитател на талвега;
- 2.6. ЧИГА (*Acipenser ruthenus*) обитател на бентала;
- 2.7. ПРОХОДНИ РИБИ - КАРАГЬОЗ (*Alosa immaculata*) обитател на талвега и ЕСЕТРОВИ РИБИ (сем. *Acipenseridae*) обитатели на бентала.

3. Стопански ценни видове риби и други водни организми във вътрешните водоеми:

- 3.1. БАЛКАНСКА ПЪСТЬРВА (*Salmo trutta fario*), обитател на пелагиала;
- 3.2. ЩУКА (*Esox lucius*), обитател на пелагиала;
- 3.3. БЯЛА РИБА (*Sander lucioperca*), обитател на пелагиала;
- 3.4. ШАРАН (*Cyprinus carpio*), обитател на бентала и пелагиала;
- 3.5. ЕВРОПЕЙСКИ СОМ (*Silurus glanis*) обитател на бентала и пелагиала;
- 3.6. БЯЛ АМУР (*Stenopharyngodon idella*), обитател на пелагиала;
- 3.7. ПЪСТЬР ТОЛСТОЛОБ (*Aristichthys nobilis*) обитател на пелагиала
- 3.8. БЯЛ ТОЛСТОЛОБ (*Hypophthalmichthys molitrix*) обитател на пелагиала
- 3.9. ЕЗЕРЕН РАК (*Astacus leptodactylus*) обитател на бентала.

Термини:

Шелф - Континерталният шелф на Република България включва морското дъно и недрата на подводния район, които са естествено продължение на

сухоземната територия и се разпростират отвъд териториалното море до установените граници с континенталния шелф на другите прилежащи и срещулежащи държави;

Пелагиал – водните слоеве от повърхността до дъното:

1. Епипелагиал - до 200 m;
2. Мезопелагиал - от 200 до 1000 m;
3. Дълбоководна зона - над 1000 m.

Проходни риби – видови риби, които преминават от сладки в солени води и/или обратното в различни периоди от жизнения си цикъл (за размножаване или за изхранване).

Вътрешни водоеми са: Изкуствени водни обекти - язовирите, бентовете и израенителите, каналите, баластриерните водоеми, хидропарковете, технологичните водоеми на електрическите централи и на други индустриални предприятия или земеделски стопанства; както и специализираните обекти за аквакултури - басейни и други съоръжения, изградени за тази цел.

Екологично зониране

Водите на Световния океан се делят на зони според обитаването им от организми и техните съобщества, в зависимост от измененията на температурата, осветеността, хидростатичното налягане, газовия режим, релефа на дъното, хранителните условия и др.

1. Основни екологични зони в моретата и океаните (за Черно море):

Бентал - дъното на водения басейн, включително дънните утайки, обитавано от микроорганизми, растения и животни (бентос):

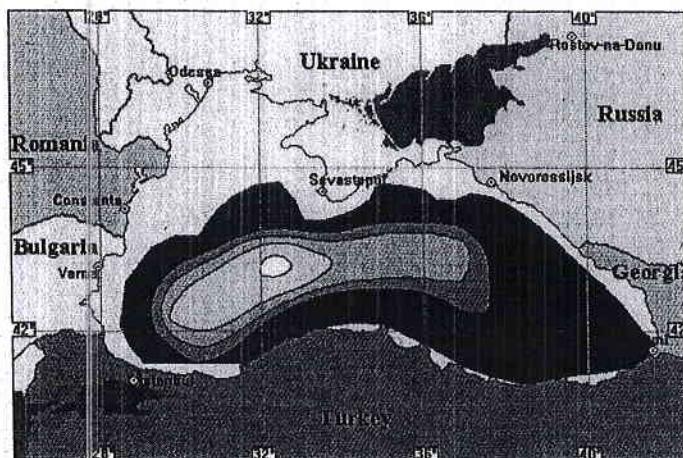
1. **Зона на приброя (супралиторал)** - ивицата суша, разположена по-високо от литорала, характерна с висока влажност. В тази зона се осъществява контактът между флората и фауната на сушата и морския басейн. Обитава се от тюлени, моржове, морски костенурки, морски лъзове и др. Флората е представена предимно от лишеи и водорасли.

2. **Приливно – отливна (литорал)** - контактна зона между сушата и морския басейн, периодично заливана и отводнявана, достига широчина до няколко километра, флората е представена главно от зелени, кафяви, червени и синьо-зелени водорасли, фауната - от безгръбначни и риби, приспособени към резките деночно-нощи и сезонни колебания на температурата и солеността на водата, към действието на пряката слънчева радиация и приброя.

3. Сублиторал (до дълбочина 200-500 m) - обхваща дълбочините, съответстващи на континенталния шелф. Най-продуктивната морска зона с изключително богата и разнообразна флора и фауна.

Забележка: зонирането е ограничено от сероводородната зона!

Местоположение на горната граница на H2S

Пелагиал – водните слоеве от повърхността до дъното:

1. Епипелагиал - до 200 m;
2. Мезопелагиал - от 200 до 1000 m;
3. Дълбоководна зона - над 1000 m.

2. Основни екологични зони в река Дунав (в напречен профил):

Бентал: рипал (крайбрежна зона), субрипал (склона към същинското дъно) и медиал (същинско дъно)

Талвег (основна водна маса на речното течение).

3. Основни екологични зони във вътрешните водоеми:

Бентал: литорал (до 5-7 m) и профундал (дълбоководна);

Пелагиал: епилимнион (до 5-8 m), металимнион (от 8 до 14-20 m) и хиполимнион (над 14-20 m).